№ 80.

KURYER LITEWSKI

Za Naywyższém Dozwoleniem

IMPERATORA JMCI CAŁEY ROSSYI.

w WILNIE V. S. 4. PAZDZIERNIKA 1802. ROKU W SOBOTĘ

z Petersburga V. S. 23. Września.

W Kommiſsyi ustanowioney nad ſzkołami, która zostaie pod zwierzchnictwem Ministra oświecenia narodowego, zasiadać będą: Tayni Konsyliarze: Xiąże Adam Czartoryiski, Graf Seweryn Potocki; Generał Majorowie: Klinger, Chitrow; Akademicy Stanu Konsyliarze: Ozereckowski, Fuſs; zarządzaiącym działami naznaczony Kolleski Konsyliarz Karazin. Członki tey Kommiſsyi rozdzielą między siebie zwierzchność nad wſzystkiemi wyżſzemi i niżſzemi ſzkołami, iakie się znayduią w Monarchii, wydziałami lub Prowincyami; odbieraiąc zaś wiadomości o stanie, przełożenia o intereſsach ſzkolnych wydziału swoiego, są obowiązani osobliwſzą mieć pieczołowitość o wydoskonaleniu wſzystkich funduſzów zrobionych dla rozſzerzenia światła, zważaiąc potrzebę i wygodę każdego wydziału obeymuiącego kilka Gubernii. Wſzelkie urządzenia nowe, które Członek tey Kommiſsyi osądzi bydź potrzebnemi dla dalſzego postępku i korzyści wydziału sobie powierzonego, maią bydź przekładane zebraniu powſzechnemu do uwagi; Minister one potwierdzi; co zaś przechodzić nę dzie władzę iego, trzeba podać do konfirmacyi Monarſzey. Osoby na czele wydziałów postawione ten pierwſzy cel przed sobą mieć powinne, ażeby urządzić nowe Uniwersytety, tam gdzie ich dotąd niema. Uniwersytety rozciągaiąc uwagę i baczność w okręgu wydziałów swoich, mogą przyiąć na siebie dozor wſzystkich innych ſzkół, i dopomagać Członkom Kommiſsyi w zarządzaniu wydziałami. Tym sposobem nie tylko się ułatwi i prędzey wydoskonalić się może ważna cząstka Monarſzey troskliwości, w uformowaniu na kray cały oświeconych i poczciwych obywatelów do wſzelakiey służby i powinności społeczych; ale też praca i trudy Członków tey Kommiſsyi, podięte dla dobra i sławy Oyczyzny w miarę zasługi każdego, będą iawne, i zwrócą nanich względ Monarſzy. Kom: niemieſzkaiąc zrobi i poda IMPERATOROWI JMCI plan zupełny, według którego zgodnie z ninieyſzym Ukazem, postępować będzie, ażeby czym prędzey odpowiedziała przeznaczeniu swoiemu. W tym planie przepiſze prawidła na których osnowane będą stosunki i podległość ſzkół Powiatowych względem centralnych Uniwersytetów, niemniey Uniwersytetów względem członków Kommiſsyi.

Wice Kanclerz Akt: Tayny Kons: Xiąże Kurakin na własną prożbę uwolniony od sprawowania zagranicznych intereſsów; J. I. M. raczył oświadczyć onemu Naywyżſze ukontentowanie że obowiązki na siebie włożone dopełniał gorliwie z pożytkiem Oyczyzny. W nagrodę zasług postanowiony Kanclerzem Roſsyiskich orderów, zatrzyma mieysce w radzie Monarſzey i rządzącym Senacie z zupełną wolnością oddalania się nie tylko do dobr własnych, ale też za granicę, kiedy i na iak długo sam zechce dla polepſzenia zdrowia lub domowych intereſsów. — Generał infanteryi, Generał Prokuror Bekleſzow na własną prożbę uwolniony od wſzystkich obowiązków z pensyą gazy całey. — W Kancellaryi Ministra wewnętrznych intereſsów będą Aktualni Stanu Konsyliarze, i Sekretarze Stanu: Olenin, Sperański. — Akt: Tayny Kons. Xiąże Jusupow na własną prożbę uwalnia się od wſzelkich powinności na rok cały dla odzyskania zdrowia — Akt: Tayny Kons: Troſzczyński będzie Ministrem udzielnym, zostawiony do dalſzego rozkazu Głównym Poczt Dyrektorem. — Od armii Połkownik Xiąże Repnin umieſzcza się w Kawalergardzkim połku. — Generał Maior Kulniew zastąpi mieysce Kommendanta w Rewlu, póki nie powróci uwolniony za granicę dla odzyskania zdrowia Kommendant Generał Major Graf Tiesenhausen. — Rządzący Senat przez Ministra sprawiedliwości prosił, ażeby J. I. M. pozwolił złożyć u Tronu swoiego dziękczynienia za nadane Senatowi d. 8. prawa i przywileie. Odpowiedzieć raczył Monarcha, że chęć Senatu za rzecz samą przyimuie.

z Wiednia 29. Września.

Cesarz Jmć w Waradynie ustanowił Konwikt na edukacyą młodzi Węgierskiey. — Arcy Xiąże Ferdynand były Wielkorządca Mediolanu odwiedził Palatina w Presburgu. — Belgradzcy Janczarowie ſzukaią ugody z Rządcą Trawnika. Zkłoniła do tego buntowników niepomyślna wiadomość z Constantinopola. Paſswan Oglou, iak słychać, przeiednawſzy Portę Ottomańską, po zawartym i podpisanym pokoiu, miał odebrać rozkaz, wydrzeć twierdzę graniczną Janczarom; zbliżył się do brzegów rzeki Morawy na czele 12. tysięcy żołnierza. Rokoſzanie przerażeni odmianą tak nagłą, jednak nie rozpaczaią; uczynili spieſzne przygotowania do obrony, część załogi wysłano nad rzekę pomienioną, ażeby nie dozwalała przeprawy. Bogatsi obywatele wynoſzą się z miasta do Semlina. Mówią że Sułtan nie tylko potwierdził Paſswana Oglou na urzędzie, ale też przydał ieſzcze Wielkorządy w Nicopolu; on z swoiey strony przyiął obowiązek uspokoienia Prowincyi Tureckich wytępiaiąc rozboyników. — Generał Stuart miał audyencyą u Sułtana, i d. 15 Sierpnia wyſzedł pod żagle do Alexandryi, zkąd wkrótce woyska Brytanii W. ustąpią. Ofiarował pośrednictwo Dworu swoiego Porcie do ugody z Beiami. Dywan nie chce mieć w Egipcie Mammelukow. Gdy Stuart przekładał potrzebę zostawienia ich w kraiu w którym tak dawno mieſzkaią; odpowiedziano: że Klima Georgii z którey są rodem, zdrówſze będzie dla nich. Tym czasem Baſza Cairu donosi, że wſzystkich Beiów opasać potrafił, i spodziewa się wkrótce odesłać do Constantinopola.

Zmarła przed kilko dniami Xiężna Toskanii; wytrzymała operacyą, która matce i dziecięciu razem życie odieła. Ulubiona poddaństwu, nie mogła zapomnieć narodu, który poczytywała za własną oyczyznę. Myśli, że na zawſze zostać trzeba w Niemczech, o Włochach ztracić nadzieię, wiele iey też codziennie koſztowało. Ten smutek osłabił zdrowie, i godzinę fatalną przyspieſzył. — Donoſzą z Neapolu, iż nie tylko Król Jmć, ale nawet podobno Królowa nie będzie w Barcellonie, dla nagłey słabości. Wybrane z Dworu osoby odprowadzą

Królewnę do małżonka. — Sułtan Hospodarem Wołoskim naznaczył Xiążęcia Ypsylanti; Michałowi wolał powrócić do Moldausi. — Xiąże Esterhazy nie do Petersburga lecz do Gallicyi wyiechał, dla powitania imieniem Cesarskiém W. X. Konstantyna, który niedaleko naſzych granic zatrudnia się ćwiczeniem woyska Roſsyiskiego. — Ministrowie tuteysi, cała powſzechność wygląda niecierpliwie powrotu do stolicy Arcy Xiążęcia Karola; o zdrowia iego polepſzeniu mieliśmy wiadomość pomyślną; obecność iego bardzo iest potrzebna w trudnych okolicznościach, iakie są dzisieyſze dla Monarchii.

W Ratisbonie albowiem rzeczy zdaią się od końca dalekie. Pełnomocnik Hugel przesyłaiąc Pośrednikom wiadome Conclusum, przyłączył notę osnowy następuiącey: „Odebrałem pismo d. 17. w którém Poseł Francuzki Laforest żąda kommunikacyi conclusum przez Deputacyą zrobionego. Nie mogłem tey uchwały potwierdzić; dam przyczynę. Teraz oświadczam, iż z całą Rzeſzą jednomyślnie składam podziękowanie Mocarstwom pośredniczym, że na siebie przyięły dzieło wielkie i trudne, zostawuiąc iednak Deputacyi moc stanowienia o losie swoim; co zgadza się z sprawiedliwością i potrzebą; ponieważ nad proiektem indemnizacyi dobrze zastanowić się przystoi, ażeby nikt zkrzywdzony nie był, a dzieło dóyrzałe skutek pomyśny odebrało. Możemy więc przystąpić do roztrząsania skarg z wielu stron podanych, jakie są: Xiążęcia Toskanii, W. Mistrza Krzyżackiego, Graffa Stadion, 10. Hrabiów Westfalskich, ettc. którzy za poniesione straty nie maią w proiekcie dostateczney nagrody." Po przeczytaniu w Deputacyi tego pisma doniosł Minister Moguncki, że starał się Barona Hugel nakłonić do ratyfikowania conclusum. Odpowiedział Minister Cesarski: że podobno Pośrednicy przeczytawſzy pismo iego będą kontenci; on zaś dzieła Deputacyi potwierdzić nie może.

Od granic Szwaycarskich 28. Września.

Dziwne i niepoięte odmiany dzieią się w kraiu nieszczęśliwym. Rząd Szwaycarski, chociaż wsparty i uznany od Francuzów, upadł iednak prędzey nad mniemanie, i znowu nagle powstał. Przypisywano odmianę w początkach intrygom Redinga; nawet mówiono że na czele 24 tys. ludu z Cantonów zebranego wtargnął do Berne; że rewolucyą w kraiu powszechną ſprawił. Rzecz iak się stała opisuiemy. Za przybyciem Deputatów z małych Cantonów, powstały w mieście rozruchy. Senat zewsząd odbieraiąc wieści trwożliwe, bliską i nieuchronną prawie woyną grożące domową, d. 13 wyznaczył komisarzów, dla umówienia się z władzą wykonawczą, co czynić trzeba. Nazaiutrz komisarze radzą wyznaczyć Dyktatora RPtey. Nieprzyiaciele rządowi czuiąc że Dolder na tę dostoyność będzie wyniesiony, zapobiedz uchwale przedsięwzieli. 5 młodzieńców idzie do domu Landammana, i wymógłszy dymissyą, taiemnie uprowadzili z miasta o mil 3 do Jagerstorf. Ostrzeżeni o przypadku Stathalterowie Ruttiman i Fuesti dobrowolnie urząd zkładaią. Senat Ob. Wattenwyl obiera Dyktatorem, Monod i Eglise Stathalterami. Tegoż wieczora Dolder uwolniony, powrócił do miasta. Uradzono wysłać deputacyą do Paryża z doniesieniem o zaszłych odmianach. Lecz wszystko w chwilę upadło. Żaden z nowo obranych urzędu nie przyimuie. Więc Senat zaprosił Doldera z kollegami, aby na mieysce powrócili. Czynią wszyscy dla przypodobania się ziomkom. Poseł Francuzki Verninac natychmiast odwiedził Landammana.

Rozumiemy że takie zamieszania potrwaią niedługo. Konsul przyiął pośrednictwo u nas, lecz zbroyne. Renger minister wewnętrznych interessów doniosł Prefektom, że półbrygady Francuzkie wkraczaią do granic Szwaycarskich z rozkazem pełnienia woli rządowey, i przywrócenia ſpokoyności. W Zurich nie tak się rzecz miała, iak doniesiono. Andermat nie był pobity; po drugiém bombardowaniu miasta, gdzie ieden tylko człowiek ranę odniosł, przybywa May Naywyższego rządu komisarz; zaczyna umowę z mieszczanami, podpisuie zgodę, pod warunkami; że do Zurich nie wnidzie garnizon Szwaycarski; amnestya każdemu zupełna; komisarzowi do miasta wniść wolno; woyska odciągną. Jakoż Andermat poszedł do Baden i Lentzburg. May wydał do całego Cantonu odezwę nakłaniaiąc do iedności i pokoiu. W czasie bombardowania pogroził Reding zerwaniem zawieszenia broni. Erlach stanął na czele gromad rokoszanów, zaiął miasta Brugg, Arau, Baden, twierdzę Arburg do poddania się wzywał. Starzy Generałowie: Bachman, Steiner, pomagaią kolledze. Przez Bazyleę wiadomość mamy, że Badeński Margrabia zaiął miasto Manheim, i wiele innych, które iemu dano w nagrodę; dywizyą woyska wysłał do Constancyi.

z Berne 27. Września.

Insurgenci, którym Erlach przywodzi, z iedney strony na Solothurn, z drugiey na stolicę Berne następuią. Trwoga tu wielka; radzono w Senacie rząd przenieść do Lausanne; przemogło zdanie przeciwne. Municypalność zaręczyła Senatorom, rządcom, posłowi Verninac zupełne bezpieczeństwo. Wieczorem wszystkie domy zamknąć kazano; nikt nie mógł pokazywać się na ulicach. Obywatele pod bronią stanęli. Podobnego zamieszania i gotowości do boiu nie widzieliśmy od miesiąca Marca r. 1798, gdy Generał Brune raz pierwszy Szwaycarom groził naiazdem. Senat z Izby radney nie wychodził; toż ſamo czynił z Stathalterami Landamman. Noc przeszła ſpokoynie. Posłowie: Francuzki i Hiszpański oświadczyli, że w przypadku przeniesienia rządu do Lausanne, nie odstępnie z nim oddalą się do tego miasta. D. 19. Zawczora insurgenci bez odporu zaieli Solothurn; Prefekt na czele 2 kompanii garnizonowych uszedł do Arberg. Wczora po południu postrzegliśmy zbliżaiące się do nas woyska przeciwne z chorągwiami czerwonemi; tegoż koloru żołnierzom dano kokardę. Kommendant ofiarował miastu kapitulacyą; którey gdy rząd nie przyiął, z obu ston ognia dawać poczęto; człowieka nam zabito, kilku ranionych. O godzinie 5 ogień ustał, zaczęła się rozmowa. Tegoż czasu doniesiono, że nowe tłumy zbroynego ludu pod chorągwiami czarną i czerwona z Arberg do do miasta zmierzały. Więc o godzinie 8 kapitulacya. Noc przepędziliśmy w głębokiém milczeniu. Rząd gotuie się do wyiazdu. Zbliżaiącey się kolumnie z Arberg donieśli towarzysze zwvbięzcy, że iuż dzieło zkończone. Generał Andermat poszedł do Lucerne, gdzie rozruch wielki. W okolicy Baden krew przelano w kilku bitwach.

Kapitulacyi naszey treść kładniemy. „Kommendant woysk w Berne stoiących, nie chcąc przelewać krew bratnią i miasto niszczyć; z drugiey strony kommendant woysk Berne ſzturmuiących, postanowili: 1. Zawieszenie broni między stronami przeciwnemi, od momentu podpisaney umowy. 2. W godzin 24 garnizon miasto podda. 3. Szefowie woysk oblegaiących przyrzekaią dostarczyć wozy i konie na przewiezienie osob rządowych z familiami, wszelką własnością, 20 armat z ammunicyami, archiwów; co zostanie w mieście, nie tkniętém będzie. Żołnierze ranieni i chorzy znaydą opatrzenie; zdrowie odzyskawszy powrócą do chorągwi. 4. Osoby rządowe mogą ustąpić bezpiecznie do Cantonów Vaud i Friburg. 5. Kto z rządowych nie może wyiechać teraz, albo uprowadzić własności; wyiedzie lub uprowadzi późniey według upodobania. 6. Posłowie zagraniczni, własność ich zostaie pod zasłoną prawa narodów. Szefowie woysk oblegaiących oświadczaiąc wzgląd przyzwoity na ich dostoieństwo, przyrzekaią ułatwić przeiazd gdzieby chcieli. 7. Generał Andermat, i wszystkie woyska Szwaycarskie

należą do tey umowy; każdemu wolno z bronią, zawadami, artylleryą iść za rządem; każdemu dana będzie żywność, furaż, konie, wozy; byleby naykrótszą drogą ustępował z kraiu, na dzień mil 5 uchodząc. 8. Wszystkie kolumny przeciw rządowi uzbroione należą do umowy. 9. Póki wszystkie woyska nie wynidą; Insurgentom nie wolno wkraczać do Cantonów Vaud i Friburg. 10. Dla pewności strona drugiey da w zakład dwóch Officyerów. 11. Wątpliwe artykuły wytłumaczą komisarze na stronę oblężonych. Podpisali: imieniem insurgentów Watteville; imieniem oblężonych Berneńczyków Gaudard.

z Lausanne 23 Września.

Rada wykonawcza d. 20 przybyła do miasta naszego z Berne wygnana; witaliśmy strzelaniem z armat. Za nią wkrótce pospieszył Poseł Francuzki. Woyska wierne rządowi zgromadzaią się w Payerne i Morat. Wydane są rozkazy, aby powiat każdy uzbroił kompanią ochotników; bataliony piesze, iazdę, artylleryą nowym zaciągiem dopełnić zalecono. Prefekt wydał do Cantonu Vaud krótką odezwę. ,, Nie dozwolicie iarzmo wkładać na was ziomkowie. Chcemy bydź w iedności z Szwaycarami, ieśli bez żadney różnicy, zupełnie nam będą równemi. Precz dawnieysze upodlenie. Jeśli kto pożąda wydzierać nabyte swobody, odpór dacie. Niech broń gotowa będzie na przypadek Gwałt gwałtem odbiiać trzeba. Narod naymnieyszy iest wielkim, przy męztwie i odwadze. ,, Nieuchronna w domu woyna, ieśli zbroyne pośrednictwo Francuzów nie odwróci tey klęski. Czas iest obiawić przyczynę nagłego zamieszania.

Rząd chciał w Zurich postawić załogę; przyiąć nie chcieli mieszczanie; ztąd bombardowanie miasta. Już dawniey Andermat z arsenału wyprowadził armat kilka, ammunicyą, broń ręczną, którey potrzebował przeciwko małym Cantonom; więcey brać . pozwolono. Jak tylko rozeszła się w kraiu wiadomość o niebezpieczeństwie miasta Zurich, wszędy razem wybuchnął ogień. Reding pogroził zerwać armisticium; Erlach, Watteville wielu innych dowodzców staneli na czele rokoszu, nigdzie odporu dzielnego nie znayduiąc wzieli nakoniec stolicę. Po tém zdarzeniu spodziewać się trzeba insurrekcyi powszechney. Już Cantony małe zerwały ugodę rozpoczętą z upadłym rządem; rozpisane są listy okolne do innych Cantonów, gdzie wzywaią każdego do łączenia się z niemi; na d. 26 nakazany w Schwitz Seym walny; chcą zaciągnąć 20 tysięcy ludu zbroynego. Senat w Berne zawiesił obrady swoie. Insurgenci gotuią prawa nowe, które lud ma potwierdzić; Erlach wkrótce rusza do Lausanne; pomaga iemu May; woysko ich składa się w znaczney części z regimentów Bachman, Rovered, które w Niemczech służyły Anglikom, z wielu żołnierzy starych, co służyli we Francyi, Hiszpanii, Hollandyi. Nie mało u siebie liczą zbiegów z woyska rządowego; naywięcey zaś rolników naczugą uzbroionych. To dziwna, że stek takich ludzi zachował dotąd karność przykładną.

Reding przed upadkiem ieszcze rządu, d. 18 pissł do Generała Andermat. ,, Rozwiązanie rządu dawnego sposobem gwałtownym i prawu przeciwnym dopełnione, zniewala cnotliwych Szwaycarów, ażeby nie uznawali zwierzchności nieprawnie narzuconey kraiowi przez kilku ziomków. Jeśli miałes dla niey obowiązki, Generale, dziś wszystkie ustaią. Teraz więc odpor wasz przeciw potędze woysk demokratycznych będzie niesłuszny; postępek nieprzyiacielski w kraiu, wsiach i miastach mieć będziemy za powstanie na Oyczyznę. Odpowiesz osobiście za wszystko, ponieważ rządu prawego sługą bydź przestałeś. Spodziewam się że Szwaycarski żołnierz powróci spokoynie do domu i spokoynie czekać będzie nowey konstytucyi, nie przeszkadzaiąc ziednoczeniu wszystkich Cantonów, które formuiąc woyska nowe, mieć będą wzgląd przyzwoity na zasługę dawnych rycerzów. Donieś o tey woli naszey Officyerom i żołnierzom, a w 3 godziny po odebranym liście odpisz, czyli chcesz zakończyć woynę domową, albo też bydź ukaranym, iako człowiek mieszaiący domową spokoyność. *Aloizy Reding.*

z Hagi 21. Września.

Woyska Francuzkie podobno wkrótce ustąpią z Batawskich kraiów; główną kwaterę z tey stolicy do Berg-opzoom przenieść kazano; Regencya wydaie rozkazy, aby żołnierz kraiowy spokoynie i w porządku przyzwoitym zaiął mieysce zprzymierzeńców. Francuzi w Juliers naprawuią pilnie dawne twierdze, nowe zakładaią; 3. bataliony pionnierów użyte są do wielkiego dzieła. Inżenierowie upatrzyli wiele innych mieysc, gdzie staną twierdze zasłaniać maiące nową granicę RPtey; do dzieła nie wprzód przystąpią, aż pierwszy Konsul w czasie następuiącey blisko podróży do Belgickich i nad Renskich Departamentów, sam wszystko obaczy. W Bruxelles i po innych miastach Niderlandzkich i Niemieckich do Francyi przyłączonych kupcy i manufakturzystowie odebrali uroczyste zapewnienie od Ministra Chaptal, iż nigdy Konsul nie podpisze traktatu z Anglią handlowego, któryby szkodliwym był dobru RPtey, pozwalaiąc wprowadzać wolnie do kraiu obce towary. Tém ośmieleni Manufakturzystowie wskrzeszaią upadłe rękodzieła, zakładaią nowe; fabryki wystarczyć nie mogą żądaniu kupców zagranicznych; naywiększém dla nich będzie zachęceniem ustawa pomienionego Ministra Chaptal, przepisuiąca, żeby Departamentów Prefektowie cokolwiek doskonałego, pożytecznego znaydą, żdaniem znaiących się, w manufakturach kraiowych, przesyłali do Paryża przy końcu każdego roku RPtey, gdzie w pałacu Louvre rząd wszystko wystawi na widok publiczny, pochwali, i nagrodzi. Wyrazić trudno, iak ten rozkaz emulacyą zapala; Każdy ubiega się do sławy; obszerne przybytki teraz nie ogarną przysłanych zewsząd probek; cóż będzie za lat kilka. Zaszczyt dla Ministra nieśmiertelny, który o tém pierwszy pomyślił.

z Turinu 10. Września.

Comolli Dyrektor snycerskiey szkoły w Atheneum tuteyszém, skończył połposąże Konsula Buonaparte, które od dozorców edukacyi kraiowey ma bydź umieszczone w sali wielkiey tegoż Atheneum. Użył Comolli marmuru Piemontskiego; równie biały iak marmur z Carrare, nieco gęstszy i twardszy. Na podstawie uczony Balsi napisał: *Italico, Aegyptiaco, daci fortissimo, pacatori orbis, litterarum, artium sospitatori, Athenaeum Subalpinum.* Tenże Comolli zaczął pracować nad połposążem Generał Administratora Jourdan. Jest to mąż w rzemieśle swoiém u Włochów ieden z naydoskonalszych.

z Paryża 24. Września.

W dzień ostatni 10 roku RPtey pierwszy Konsul z małżonką, kollegami, Ministrami oglądał w Louvre wystawione na publiczny widok naydoskonalsze rękodzieła całey Francyi. Widział z ukontentowaniem, że przemysł wzrasta; w roku przeszłym wiele rzeczy nowych zrobiono, wydoskonaliły się dawnieysze wynalazki; setne przybytki iuż ich nie ogarną. Emulacya chwalebna wszystko chce podnieść do naywyższego stopnia; fabrykanci otrzymaną iuż nagrodą i pochwałą zachęceni publiczną, dokazali wiele, obiecuią ieszcze więcey. Trzy godziny Konsul w Louvre zabawił; naostatek oglądaiąc obrazy malowane przez Girodet, Regnault, Gerard, Isabey, Vernet, Maynie, trzy z nich kupił naypięknieysze. D. 1 roku Ptey 11 dawał audyencyą publiczną, gdzie według zwyczaiu Posłowie zagraniczni prezentowali cudzoziemców znacznieyszych.

W Strasburgu dały się czuć dwa ieszcze nowe trzęsienia ziemi bez żadney szkody. — Do Brestu zawinął okręt Tourville od 74 armat przybyły z Domingo. Wiadomości są pomyślne z tey osady. Zaraźliwe choroby zupełnie nie ustały, zmnieyszaią się przecie; żaden z wyższych wodzów w niebezpieczeństwie nie był; General Leclerc zdrów zupełnie. Admirał Dumanoir przyprowadził eskadrę z Toulónu, woysko na ląd wysadził; żegluga iego nayszczęśliwsza, nie miał człowieka chorego na okrętach. Podobnym sposobem wysłane statki z portu Genueńskiego trafiły pomyślnie do S. Domingo. Zarazy, iaka tego roku panowała w tey wyspie, Cubie, Jamaice, od lat 50 w stopniu równie natężonym nie doznawali mieszkańce. — General Lasnes niedługo tęsknić będzie w Orleans. Pamiętny zasług iego rycerskich Konsul chce powierzyć inspekcyą iazdy nad Renem. — Wyznaczeni inżenierowie dokończyli robotę wytknięcia drogi, którą prowadzić mamy kanał łączący Ren z Mozą; zaczynać się będzie pod Venloo, póydzie do Rhinsberg. Rozumiano że bardzo wielkich summ potrzeba, pokazało się teraz, że dawno Rzymianie o tém złączeniu myślili; kopanica od nich zrobiona, dotąd zasypana nie iest, i nam dzieło ułatwić może nieskończenie.

Rząd Litewsko-Wileński Guberński donosi, ażeby chcący kupić kawałki sukna w różnych kolorach pozostałe od oporządzenia ludzi w służbie będących, stawali w tuteyszey Izbie Skarbowcy na termina: pierwszy d. 2. drugi d. 6. trzeci d. 10 teraź: Października.

Z IMPERATORSKIEGO Litewskiego Pocztamtu postanowiono zporządzić dla pocztylionów ammunicyą dwuletnią i roczną na 159 ludzi, nadto iedno-roczną na 124. Chcący wziąć na siebie dostarczenie oney, maią stawić się z przyzwoitém świadectwem na piśmie, dla umowy o cenę w Litewskim Pocztamcie, na termina: pierwszy d. 12. drugi d. 15. trzeci i ostatni d. 20 Października teraz idącego.

Niżey podpisany z mocy specyalney plenipotencyi sobie wydaney, a dla powszechney wiadomości w Ziem: Wileń: aktykowaney; ułatwiaiąc sprzedaż murow, placow, i kamienic, do dziedzictwa nieletniego Xcia J. Radziwiłły Podkom: Litt: należących w mieście Wilnie znayduiących się, przez sposob licytacyi na wybycie, zadeterminowanych; ma honor obwieścić całą Publiczność, że kn takowey czynności sporządziwszy księgę własnym podpisem i pieczęcią opatrzoną powierzył oną Namieśnikowi Jaryzdyk Wileńskich WJP. Hieronimowi Abromickiemu Dwor: Był: Skarbu Littgo w mieście Wilnie w Kardynalii mieszkaiącemu, do którey każdy życzący kupna takowey sprzedaży, offerencyą swoią, sposobem licytacyi ma zapisać w Ru zaś następuiącym 1803. d. 15. Januaryi ostateczny do tey licytacyi naznacza się termin, który niżey podpisany Plenipotent osobiście do miasta Wilna dla odebrania summ od więcey ofiaruiących, i dla wydania urzędowych praw ziedzie. Datt w Nieświżu 21. 7bra 1802. Ru.

Na żądanie dobrych Przyiacioł i Amatorow nauk, iako też przyiemnego i pożytecznego czytania ksiąg Polskich, Francuzkich i Niemieckich, niżey podpisany na pożyczenie i czytanie takowych Ksiąg w tuteyszém mieście Wilnie Księgarnię wystawi i trzymać będzie, zwłaszcza naylepsze naynowsze, i naywybornieysze Księgi, iako to: o Familiach, Romanse, Komedye, Opisanie drog i podroży, albo też o innych Scyencyach. Kondycye i warunki do takowego czytania dostatecznie postanowione, co iuż w obwieszczeniu doskonale wyrażono, że do przeczytania i pożyczenia takowych Ksiąg podług upodobania z Księgarni iego ulubione księgi mogą pozyskane być. — Każdy, który takowe pożyczenie do przeczytania ksiąg upodoba i do tego uda się, płacić będzie na cały rok 8. rubl., a na pół roku 5. rubl: prenumeraty. Ta prenumeracya od daty niżey wyznaczoney ważna i przyięta będzie tylko 2 tygodnie; po wypłynieniu tego terminu prenumeracya na 2 ruble podwyższona będzie. — Pryiaciele i Amator. tego czytania przyiemnego i pożytecznego, którzy nie w mieście Wilnie, lecz na fortunach swoich mieszkaią, mogą do tey kompanii przystąpić, co iuz w owym pisanym Obwieszczeniu N. 7. wyrażono jest. — W Wilnie d. 1. 8bra 1802 Ru. — Adolf Kolbe mieszkaiący w Rynku na rogu przy Szklanney Ulicy w Kamienicy J. Xdza Kanonika Mokrzyckiego na 3cim piętrze.

Od Littgo Wileń: Guberń: Rządu podaie się do wiadomości, iż Maiątek Poiezuicki Suwiliszki zwany w Pcie Oszm: położony, zawieraiący w sobie podług lustracyi w Ru 1795 uczynioney duszpłci mezkiey 340. oceniony we 21,333 Rubli 30. kopieiek, od jakowey summy należało wnaszać do skarbu corocznie procentu po 1066. Rubli 65½. kopieiek, dochodu lustracyą 1789. Ru wyrachowano 1066. Rubli 65½. kop: od którego płaci się do skarbu ofiary 20 grosza 333 rubli 33. kopieyki przez publiczną licytacyą będzie oddany w wieczystą posesyą więcey daiącemu na prawie takim, na jakim wszystkie tey natury Dobra zostaią; azatym życzący sobie wziąć pomieniony Maiątek, aby w terminach niżey wyrażonych, iako to: w 1szym 15. w 2gim 20 a w 3cim i ostatecznym d. 23. Msca 8bra Ru idącego 1802. stawali do licytacyi w Izbie Skarbowey Litewskiey Wileń: z dostateczną kaucyą Skarbowi własnych Dóbr swoich, lub za pręką urzędownie poświadczoną o Dobrach w ewikcyą podaiących się od tych Juryzdykcyi w wiedzy których to Dobra zostaią. Msca 7bra 3 dnia 1802 Ru.

Opuszczone i w ruinę podane, przez Obywateli, w śrzodku miasta Wilna i po przedmieściach Posesye, zmuszaią Magistrat Wileń: , do wydania przez nineyszą publikacyą ostrzeżenie: że gdy Prawem Konst: 1764. Ru postanowionym jest, aby Posesye w mieście Wilnie będące, ruinie podane, za nieprzystąpieniem przez Aktorów, do należney onych reparacyi, przez miasto plus offerenti były sprzedawane; dla tego Magistrat, w exekucyą tego tego prawa, ogulnie wszystkich maiących w tym mieście i na przedmieściach Pałace, Kamienice, Domy drewniane i Place, a przez opieszałość ruinie i spustoszeniu pozostawione; aby naydaley do upłynienia roku, od daty nineyszey publikacyi, starali się poruynowane zreparować, a puste place należycie zabudować, ostrzega. W przeciwnym zaś zdarzeniu; Magistrat ogłasza, iż wszelkie Posessye zruynowane, i Place puste, zaięte i przez publiczną licytacyą, w skutek prawa Konst: 1764. Ru sprzedane będą. 1802. Julii 2. dnia.